

Grisselmaren - Om fastigheten

Försvaret som byggherre

1901 års härordning innebar att den indelta armén avvecklades till förmån för ett försvar baserat på allmän värnplikt. Härordningen syftade till ett kraftigt förstärkt försvar med en i etapper avsevärt förlängd utbildningstid. För att manskapet skulle kunna hysas och utbildning bedrivas upprättade

Lantförsvardepartementet kostnader och ritningar.

Utiifrån detta underlag sattes ett omfattande byggnadsprogram i verket där en långt driven standardisering, med hjälp av typritningar, gjorde det möjligt att mellan 1901 och 1922 bygga 47 s.k. kasernetablisement och att bygga till tolv befintliga. Standardiseringen var så grundligt att även ritningar för olika byggnadsdetaljer och beskrivningar av olika arbetsmoment utfördes. 1914 års härordning innebar, som ett svar på det oroliga världsläget, att den redan påbörjade upprustningen intensifierades ytterligare.

Fortifikationen och Arméförvaltningen ansvarade tillsammans för byggnadsprogrammets genomförande och inrättade 1907 Arméns kasernbyggnadsnämnd. Arkitekt Erik Josephson ansvarade för att typritningar togs fram och 30 etablisement ritades under hans ledning. Han hade under 1890-talet etablerat en hög arkitektonisk och funktionell standard då han ritade flera regementen.

Ur arbetet med dessa, ofta anspråksfullt utformade, anläggningar ställde 1901 års härordning krav på att ta byggandet ett steg längre avseende rationalitet. Det arkitektoniska uttrycket exteriört förenklades så mycket det var möjligt inom ramen för den franskinspirerade, putsade klassicism som Josephson ansåg som mest ändamålsenlig för den nya värnpliktsarméns kaserner. Byggnadsbeståndet på ett regemente rymde dock avsevärt fler byggnadstyper än de murade och putsade kasernerna, officersbostäderna och kanslihuset. Typritningar utarbetades även för marketenteri, gymnastikbyggnader, manskapsbaracker, verkstäder m.fl. vilka ofta byggdes av trä och därmed hade ett annat arkitektoniskt uttryck.

Kasern 4 och 3

Byggnadsår: 1904

Arkitekt: Arméförvaltningen, Erik Josephson

Ursprunglig funktion: Manskapskasern och bostäder för underofficerare grenadjärregementet I 26

Ändrad funktion: Underofficersbostäderna togs bort tidigt.

Beskrivning: Putsarkitektur med rustik, listverk, hörnkedjor och gavelmotiv. Trapphusen är förlagda till gavlarna och är formade som framskjutande risaliter krönte av frontoner. Även långsidornas mitt markeras av frontoner.

Underofficersbostäderna var inrymda i de, mot norr framskjutande, två korta flyglarna i vilka lektionssalar senare har inrymts. Byggnaderna kröns av valmade sadeltak.

Kommentar: Med sin stora skala och kraftfulla arkitektur präglar kasernerna, tillsammans med kaserngården, områdets östra del. Byggnaderna är centrala i området, i synnerhet den östra kasernen som kan ses från många punkter i området.